

Kiadóhivatal:
Bater-nyomda, Kaszinóbazár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással,
díjzabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., felévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felölts szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Bemutatók:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Közművelődésünk.

II.

Ma még akkora a helyeset, a hasznost előmozdítani óhajtok iránt való bizalmatlanság, hogy legkimagaslóbb férfiaink is, ha valamit keresztül akarnak vinni, kénytelenek a külföldi példákat felsorolni bizonyításul, hogy itt is így, ott is így, amott is így van, míg végre lomha tűzökként megindul a dicső magyar hátul kullogás, hogy hát vigye patvar, ha már mindenütt így van, legyen hát nálunk is így.

Magam is közel vagyok ahhoz, hogy hasonlóképp cselekedvén, egyenként felsoroljam azokat az apróbb vidéki, kisebb városi közművelődési központokat, melyek példának okáért a hozzánk legközelebb eső Németbirtalom magas műveltségét éltetik, előbbre viszik számos életre való, hathatósan működő közművelődési intézményeikkel, egyesületekkel. Ezek az intézmények, egyesületek nem csak létesültek, hanem élnek is erősen létező életterővel s így munkálódnak közre a nagy német nemzet általános művelődésén. Ezek közül az apróbb német művelődési központok közül néhány ismeretes nálunk is, hiszen oda járnak ifjaink művészetet, zenét, magasabb ipart és egyéb más tudó-

dományt elsajátítani. Ezek a kisebb központok nyilvánvaló bizonyítékai annak, hogy erőteljes vidéki közművelődés teszi a nemzetet nagygyá, az államot erőssé.

Talán elég lesz ez a röviden felhozott egyetlen külföldi példa is arra, hogy belássuk azt, hogy nemzetünk nagygyá lételéhez, a magyar állam erőssé tételéhez is nem elégséges a magyar székesfővárosban felhalmozott tudományos és más közművelődési intézmények működése, hanem felette szükséges, hogy a vidék is a munka megosztása elvénél fogva kivegye a maga részét a magyar nemzet nagygyá tételéhez, a magyar állam megerősítéséhez nagy munkájából, a közművelődési intézményeknek és egyesületeknek nem e upán egyszerű létesítése, hanem azoknak életterős, kitartó szellemi működése által.

Nálunk az államigazgatás rendszere egyenesen kijeleli a vidéki központokat s e központok területét is, melyre kihatniok kell. Ezek a vármegyék és azoknak székhelyei, mely utóbbiaknak míg egyfelől lépést kell tartaniok az országos központ folytonos művelődésével, másfelől pedig belőlük kell kiáramlani az egész vármegye területére kiható magasabb szellemi működésnek, mintegy az egész vármegyét vezető közműve-

lődésnek. Ebben a kettős szerepben való hathatós működés, hazafias nemzeti kötelessége azoknak a szellemi erőknél, melyek a vármegyék székhelyein élethivatásuknál fogva egybe gyűlve vannak.

A vidéki központoknak ilyen irányban való működésére — hála Isten — hazai példákra is hivatkozhatom már. Egyenként ugyan nem sorolom fel, csak felhívom az olvasó figyelmét a székesfővárosi napilapokban minden évben olvasható hírekre, hogy ez vagy amaz országos tudományos vagy közművelődési egyesület, ebben vagy amabban a városban tartja évi vándorközygyűlését. Csak a közel múltban is a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége Pécsen tartotta évi közgyűlését; ez ugyan ezutal a pécsi kiállításal indokolható, (Szekszárdon aligha lesz valaha kiállítás) ánde mikor arról kezdtek táncskozni, hogy az 1908 évi közgyűlést hol tartassak meg, felállott Szombathely város főjegyzője és meghívta a szövetséget 1908-ra. Vajjon melyik város fogja meghívni 1909-re?

Az orvosok és természetvizsgálók orsz. egyesülete hol Pozsonyban, hol Temesvároton, hol más vidéki közművelődési központban tartja évi közgyűléseit.

Ez csak két példa a többi közül,

TÁRCZA.

Álomlátás.

Írta: Szabó Aurél.

I.

A májusi verőfény álmódzó hangulatba ringatta. És Anna teljesen átadta magát ennek: lelkében egymást kergették a különféle gondolatok. Egymásután, szinte minden átmenet nélkül, lázas gyorsasággal üttek egymást. Láta magát kek batuszt ruhájában, melyben az első nyári tánczestén megjelent, visszaemlékezett a francia négyesre, melyet egy diákkal tánczolt, a gyönyörű kertjükre, hol oly sok édes órát álmódott végig, aztán eszébe jutott az ura, az esküvőjük, első gyermekének születése, édes anyja halála és egyik gyermekének aggasztó betegsége, melyből nemrég épült fel.

Valami borús sejtélem üt a lelkére és azon gondolkodott, hogy ez-e a tulajdonképpen boldogság, a melyet leányalmaiban kiszínezett magának? Szerette az urát, aki esendes, jó, nyugodt ember volt és családjának, hivatásának élt. Gyermekéi jutottak eszébe, a tizéves Margit, a kis Béla, aki most ment iskolába és a kis Annuska, a harmadik, a legkedvesebb. Ez a gondolat, mint a napsugár melege futott át a lelkén egy pillanatra, de nem tudta onnét elúzni a borongó felhőket.

Minden ok nélkül sirni kezdett. Nem

tudta miért, csak sirt. Nem hiányzott semmije, csak a lelkében érzett valami ürességet, mintha elköltözött volna belőle régi lakója: a nyugalom.

Nem ezt várta az élettől és most úgy érezte, hogy az élet adása maradt, a boldogságával maradt adása, amelyet várt s amelyről koronként azt hitte, hogy feltalálta házasságában. Az anyaság, a családi élet, derűvel ragyogta be időnként napjait. Az ura jó volt hozzá, komoly és becsületes, dolgozó ember. Olyan formán tünt fel előtte az élete, mint egy végtelen hosszú vasúti vonal, mely egyhangú szürke tájakon vezet és kétségbeesítő hosszúságával kifárasztja az embert. Ő ott ül egyik kocsiában, alig hagyta el még egy két állomást, még ott van az egyhangú utnak elején. S a lelke elfáradt ettől a gondolatától.

Nem ez a boldogság. A férfiban, akiről álmódott, legyen erő, szenvedély. A sok-sok derült nap után viharra szomjazott, hogy a lelkében szunnyadó vágyakat felkeltsse. És most azt érezte, hogy ezeknek a vágyaknak szárnyai nőttek és viszik, viszik ismeretlen tájak felett. Mert Zoltánban minden megvolt: a szerelem, a jóság, de a szenvedély, mely rombol és épít, s a lelket felrázza nyugalomból, ez hiányzott belőle. Nyugodt tavon evezett, mikor ő a tengerre kívánczolt, hogy szembe nézzen annak hullámaival. Úgy érezte, hogy nem boldog. . . . És ezért sirt.

Azután eszébe jutott, hogy egyszer látott egy szép férfit. A haja olyan kékes fekete volt, mint a holló tollazata és bizonyosan puha, selymes. A szeméből ismeretlen

erő sugárzott, mely félelmes volt, de emellett vonzott, mint a mágnes. Nem beszélt vele egy szót sem, de tudta, hogy ennek a férfinak sok sok mondanivalója volna. Ez a találkozás olyan rövid volt, mint a hajóké a tengeren, mikor a sötét éjszakában elsuhannak egymás mellett. Egy-két pillanatig látják egymást, aztán csak egy fekete és titokzatos tömeg látszik belőlük, mely mind-egyre távolodik. Pedig azon is van élet, mint a mienken. Öröm, szenvedés, amiről nem tudunk, csak sejtetni sejtjük. . . .

II.

Mikor a bálban bemutatták, egy pillanatra megdobbant a szíve és elfogódott lett. Előtte állt az ismeretlen férfi, akit várt s akitől most remegett. Talán fiatalabbnak tünt fel neki, mint az, akit évekkal ezelőtt látott, de kétségtelenül az volt.

Szédülten szívta magába azokat a jelentéktelen semmiségeket, amiket tánc közben mondott neki és úgy találta, hogy az udvariasság ez apró penze neki kincseket ér. Nem mert a szemébe nézni, de érezte magán tánczosának perzselő tekintetét, melylyel végigcsókolta telt keblét, még mindig leányosan szép és üde nyakát.

A második fordulónál megköszönte a tánczot, mert úgy hitte, hogy nem bírja palástolni túlaradó érzéseit s félte rejtett titkából valamit elárul. Hallgatag lett és réveteg tekintettel nézett körül a teremben, hol nem látott senkit azon az emberen kívül. Szomjas lelkének ismeretlen vágyait érezte kielégítve az estén és szívta magába mohón az új, a

de elég annak indokolására, hogy akár tudományos egyesületek, akár szépirodalmi társaságok az országos központ közművelődésének világitó szövetségét csak azokra a helyekre nordozhatják, a hol már a hasonló intézmények életereje erősen lüktet; a hol a központosult szellemi erők át vannak hatva annak igazságától, hogy nemzetet és államot nagygyá, hatalmassá nem a hátul kullogás, hanem az előrehaladás tehet s ebben minden egyesnek közreműködni különös kötelessége.

Tudjuk jól, hogy Szekszárdon, vármegyénk központjában ez ideig semmiféle számba vehető tudományos egyesület vagy szépirodalmi társaság meg nem fordult, az országos központban élő jelesebb férfiak épenséggel nem vidulnak fel Szekszárd látogatására; de ugyancsak bátor legyen az, a ki a központból ide csak másod vagy harmadrendű erőt is lecsábítani merészel; hát még meghívni egy tudományos vagy más közművelődési egyesületet közgyűlés tartására??!

Eltekintve attól, hogy saját magunk is iparkodjunk művelődni, az országos központtal pedig, *részben* csak is ez uton tarthatunk lépést, csak ez uton kaphatunk egy-egy buzdító, felkelkesítő lökést a tovább haladásra és csak az ez uton való ismerkedés által nyerhetjük meg azokat a közművelődési eszközöket, melyekre szükségünk, igen nagy szükségünk van. A kit nem ismerünk és a ki bennünket nem ismer, ahhoz hiába fordulunk, az pártunkat soha sem fogja, sohasem leszen szó-zólónk ott, a hol kell.

Vajjon városunk falai között mikor üdvözölhetünk egy közművelődési egyesületet, mikor üdvözölhetjük a tudományt, vagy irodalomnak egy-egy jelesebb művelőjét, mikor sütkérezhetünk az országos központi műve-

lődés fáklyájának világitó lángja mellett és mikor fogjuk a mi vidéki központi művelődésünk szerényebb fényét szétosztani vármegyénk területére?? Pedig ez lenne ám a kettős működés!

Nagy kérdések ezek ugy-e bár? Ugy vagyunk velük mint a gyermek, a kit először adnak fel az iskolába s kezébe nyomják az olvasókönyvet, a palatáblát és más egyéb könyveket, mondván: nézd fiam, ezeket neked mind meg kell ám majd tanulnod! Megrémül tőle a fiu, de kaczag is egyet reája és mégis csak a fiu szorgalmától, igyekezetétől függ, hogy a czél megvalósuljon.

Nekünk is van, Tolnavármegyének és központjának Istennek kegyelméből, egy két férfiú fáradhatatlan buzgóságából, kedves kegyeletéből néhány közművelődési intézményünk: a főgimnázium, a muzeumegyesület, a muzeum, a Simontsits-könyvtár, mindmeganyi jeles könyv, melyet az élet iskolájába járó közönségnek, a vármegye székhelyén központosult szellemi erőknek szorgalmasan kellene forgatnunk és tanulmányoznunk, a melyek után ha ma nem, hát holnap, de bekövetkezik azoknak a felvetett kérdéseknek *biztos és eredményes megoldása*. Nem olyan nehéz ez, mint a hogyan gondolják és nem is olyan nagyon kaczagni való, mint a hogyan vélik, csak három nagy hiba van: az egyik az, hogy a kik a közművelődés eme nagy életiskolájába beiratkoztak, nem látogatják, nem támogatják azt kellő szorgalommal. A másik az, hogy többen vannak azok, a kik szívesebben kerülnek ennek az iskolának falait (pedig reájuk férne) a harmadik hiba pedig, amire az előbbivel együtt éppen ezen cikksorozatomban akarok reámutatni az, hogy valamennyi közül a

közönség művelődésére s a művelődés terjesztésére legalkalmasabb vármegyei muzeumegyesületünk mai szervezete helytelen, semmire se való.

Igy leszálva a részletekre, vármegyei központunk felsorolt közművelődési intézményeiről egyenkint fogok szólani, legelső sorban azonban a vármegyei muzeumegyesület teljesen újjászervezéséről szólok a következő számban.

Kovács Aladár.

Kamatláb és költség.

A „Közérdek“ utolsó előtti számában közzétett hitelszövetkezeti cikkre az „Országos Központi Hitelszövetkezet Igazgatósága“ hivatalos lapjában, az „Országos Központi Hitelszövetkezeti Értesítő“ 17-ik számában felel Közérdekü voltánál, érdekességénél és az „Altera pars“ elvénél fogva itt közöljük a választ egész terjedelmében:

„A Szekszárdon megjelenő „Közérdek“ben egy cikkel találkozunk, a mely abból az alkalomból, hogy mi 6%-ra emeltük a kamatlábat, dicséretes tárgyilagossággal bonczolgtja azt a kérdést, hogy vajjon szükséges és opportunus volt-e ez a kamatemelés? s hogy vajjon nem lehetne-e az üzleti költségekben takarékoskodni a czéltől, hogy ily kamatlábemelés elkerülhető legyen?”

A mint a cikk tartalmából meg lehet ítélni, pénzügyeti ember írta és pedig — a mint ismétéljük — jóakarólag, de bármilyen járatos legyen is a cikkiró a pénzügyekben és a pénzügyeti kezelésben, mégis egyik-másik irányban tévedésben van s ezeket a tévedéseket akarjuk helyreigazítani.

Óriási a tévedés, ha a cikkiró az országos központi hitelszövetkezettől azt követeli, hogy mi is tegyük ugy, mint a porosz központi hitelszövetkezeti pénztár, a mely a szövetkezeteknek állítólag 4%-ra adja a pénzt, először is, mert a porosz központi szövetkezeti pénztár, nem csak szövetkezeteknek ad pénzt, (50-9 millió koronát) hanem másoknak is (46-1 milliót) s így abban a helyzetben van, hogy megnyeri a réven, amit elveszít a vámon; másodsor nem is adja a pénzt a szövetkezeteknek 4%-ért, hanem átlag 4-32%-ért; harmadszor pedig a takarékb-

kezeit, melyek fáradtan pihentek a paplanon. Aztán megtörte a csendet.

— Zoltán, vigyen el engem is magával Karlszbadba.

— Ugyan mit gondol! És a gyerekek?

— Annuskát elvisszük.

— Nem, ez nem lehet.

— Oly ritkán kérek valamit, tegye meg kérem. Ne hagyjon el.

Az ura közömbösen nézett a levegőbe és tisztában volt azzal, hogy néha az asszonyoknak különös és szokatlan kívánságaik vannak, ingerlékenyek, de a beteges állapot, melynek a nyugalom az orvossága, nem tart sokáig. Ráhagyta és engedett.

— Elvihetem, ha mindenáron jönni akar. De figyelmeztetem, hogy ha nem fog jól mulatni, én nem leszek az oka. Én gyógyulást keresek ott és nem szórakozást.

Eloltották a lámpást. Egyik sem aludt. Az ura álmos volt. Anna csak szinlelte az alvást és visszaesett előbbi álmódosába; a forráság, mely előbb végigperzselt, izgatóttá tette és türelmetlenül hanykódott ágyában. Egyszerre megriadva félénken simult oda az urához. Az felálomban kérdezte tőle:

— Akar valamit?

— Nem, csak úgy félek, mert rosszat álmodom. De ha maga itt van mellett, akkor minden jól van és nem félek.

— Aludjék és ne álmodjék semmit. Aztán ritmikusan kezdett horkolni.

Anna pedig levette karját az ura domboru melléről s amint annak szakállá megérintette finom, puha bőrét, megborzongott és eszébe jutott, hogy amazé sokkal lágyabb és selymesebb lehet. És tovább álmodott.

félelmesen szép gyönyörűséget. Elfáradt bele a teste és a lelke is elszibadt. Azt mondta Zoltánnak, hogy a feje fáj és hazamentek.

A kocsiiban alig egy-két szót szólt és a felett gondolkodott, hogy amannak fényes szénfekete haja van; a tekintetére nem mert visszaemlékezni, mert az még most is égette.

Sietve vetkezett le és az ura nyájas beszédéből alig hallott egy két szót. Alig várta, hogy az ágyában legyen, megcsókolta a gyermekét és lefeküdt. Zoltán jókedvűen beszélgetett volna, de mikor látta, hogy választ alig kap, figyelmesen elhallgatott és eloltotta a villamos lángot.

III.

A sötétség, a vágyakkal telített lelkek jó szövetségese. Jótékony leplét ráborította és eleinte csak szívének lázas dobogását hallgatta. Gondolkozni igyekezett, hogy mi is történt vele, de nem tudta rendbeszedni a gondolatait. A mágneses tűzű szemek izzó tekintete égette és szinte ujjongó örömmel sütkérezett ezeknek a szemeknek a fényében.

Zoltán szabályos lélekzetvétele juttatta eszébe, hogy nincs egyedül gondolataival és mint akit tilosban értek, felriadt. De nem tudott szabadulni a vízióitól. Itt leselkednék reá a boldogság a közvetlen közelében, csak a kezét kellene utána kinyújtania. Visszariadt ettől a gondolattól és lázas félelem fogta el.

Felkelt és vizet ivott. A babaágyban a kis Annuska szőke angyalarcza édesen pihent kék szalagos vánkösán, annak megcsókolta a homlokát. Aztán megnézte az urát és most vette észre, a mi tizenkét éves házasságuk alatt nem is tűnt fel neki, hogy az urának vöröses szakállá van. Sokáig nézte az alvó arcát s a mint az megmozdult, felriadt.

Ugy felálomban kérdezte az ura, hogy fáj-e még a feje? Igennel válaszolt, az pedig ágyában megfordult és folytatta alvását; egy hosszu és mély lélekzetvétele után ismét pontos időközökben szivta be a levegőt.

Nem volt semmi nesz a szobában, csak ez a néma csend, mely tompán nehezkedett Annára. Időnként egy sóhaj szállt fel ajkairól, amint gondolataival vergődött. Belefáradt ebbe a küzdelembe és azt hitte, hogy elalszik.

Valami olvadó, lágy hang suttogott a fülébe édes, szerelmes szavakat és nem volt ereje azok ellen védekezni. Bágyadtan suttogta:

— Nem, nem lehet, nem szabad.

— Magát kerestem. Ne üzzön el azért, mert szeretem. A szerelmet csak egyszer érzí az ember igazán s ezek a percek elrepülnek, ha meg nem értjük azok sugallatát, elviszik a boldogságot magunkkal, visszahozhatlanul...

Mámorosan szivta be ezeket a szavakat s a dallamosan érzéki férfi hang, mint valami lágy zene hatott a lelkére. Egyszerre, mint az elektromos áram érintésére, megrándult az egész teste és úgy érezte az ajkán, hogy megcsókolták. Meleg tűz futott végig az erein és érezte a fásultságot idegeinek minden szálacsakájában.

A viláosság égett és zöld ernyője alól puha színek ömlöttek végig a szobán. Zoltán megsimította a homlokát.

— Lázad van? Adjak egy aszpirint?

— Nem, köszönöm; nincs lázam, csak nyugtalanul alszom.

Az ura közel hajolt hozzá és Anna engedte simogatni selymes szőke haját, finom

tétekért csak 3%-ot ad, míg nekünk a takarékbetétek az adóval 45%-ba kerülnek. De ezenkívül a porosz központi szövetkezeti pénztár szervezete is egészen más. A porosz központ nem az egyes szövetkezetekkel, hanem csak ezeknek kötelekeivel dolgozik, a pénzt adóslevelek bekövetelése nélkül többnyire csak folyó számlára adja és szövetkezetektől váltókat csak kivételesen számítol le. Végül nem bír szervezési hatáskörrel, sem ellenőrzési joggal és kötelezettséggel. A különbséget legjobban megvilágítják a számok.

A porosz központ összesen 53 szövetkezeti kötelekkel áll érintkezésben és levelezésben, a mi központunk 2020 egyes szövetkezettel, vagyis negyvenszer annyival érintkezik és levelez. A porosz központ 1906-ban szövetkezetektől összesen 23,318 váltót kezel, a mi központunk 285,034 darabot, vagyis tizenkétszer annyit; a porosz központ a szövetkezeti kötelek 53 folyó számláján kívül egyes szövetkezeti adósokról nem vezet folyó számlát, holott a mi szervezetünk mellett mi pénzt csak a szövetkezeti tag eredeti adóslevelére adhatván, ezen cimen az írásbeli kötelezvények alapján fennálló tartozásokról 119,042 számlát vezetünk. A ciklikiró szakember s így tudni fogja azt, hogy 285 ezer darab váltó leszámítolása és nyilvántartása, ebből ismét 265,000 darab váltó visszleszámitolása és 119,042 folyó számlának a vezetése milyen minkateher és mennyi személyzetet igényel! Ha azután hozzávesszük még azt is, hogy mibe kerül 2900-nél több szövetkezet felügyelete és évenként legalább is két ízben a helyszínen való ellenőrzése, (az ebbeli költség egymagában meghaladja a 300 ezer koronát) akkor a ciklikiró ur bizonyára el fogja ismerni, hogy az országos központi hitelszövetkezet költségei nem nagyok, de nem is hasonlíthatók össze a magyar hitelbank vagy más nagy bank költségeivel s hogy ha hiba van a dologban, ez nem az igazgatóság jóakarátán múlik, hanem a szervezetben rejlik. Az igazgatóság, melyben a legnagyobb budapesti pénzügyintézetek képviselve vannak, bizonyára felszólalna, ha a vezérigazgató kezelésében pazarlást vagy csak fölöslegest is látna s így a ciklikiró ur és olvasóink egyáltalában bizonyára meg fognak nyugodni abban, hogy az igazgatóság valóban kényszerítő szükség nélkül nem nyúl kamatemeléshöz, de nem is pazarol.

M. S. A.

Köszönettel vettem cikkekemre az „Országos Központi Hitelszövetkezet”-nek tárgyilagosságot és higgadt feleletét. Hangsúlyozom, a mit szíves volt a szövetkezet is elismerni, hogy a szövetkezeti eszme iránti rokonszenv vezetett cikkem megírásában és nem más; készségesen elismerem, hogy nem az emberekben van a hiba, a költségek magasságát illetőleg, hanem a szervezetben, de midőn ezt teszem, felvetem az eszmét, vajjon nem lehetne-e a folyószámlás rendszert meghonosítani a mi „Országos Központi Hitelszövetkezetünk”-nél is, hisz erre éppen a helyszínen való ellenőrzés igen alkalmas alapot nyújt. Nem lehetne-e a nem megfelelő rendszert átalakítani, jóvá tenni? és lehetetlen lenne-e az 1898 XXIII-ik t. cikknek azon hibás rendelkezését, a mely tőkekamat adó fizetésére kötelezi a hitelszövetkezeteket, tehát csak részleges adókedvezményt nyújt nekik, nem teljeset, mint Németország, a kis emberek érdekében törvényhozásilag hatályon kívül helyezni?

Mindennek megkísérlése nem volna felesleges, mert az országos központi hitelszövetkezet, valamint a vele kapcsolatban levő szövetkezetek csak úgy felelhetnek meg legfőbb hivatásuknak, ha nem csak kölcsönhöz, de olesó kölcsönhöz is juttatják azokat, a kik a szövetkezetek keretében keresik támogatásukat.

Schneider János.

Weber János képviselő beszámolója.

Weber János, a bonyhádi kerület országgyűlési képviselője a múlt vasárnap délelőtti tartotta beszámoló beszédjét Bonyhádon. A képviselő Farkasvölgyről Pleininger Ferencz pécsi országgyűlési képviselő társaságában és az oda érte ment néhány kocsi választó polgárral indult Bonyhádra, melynek határában hosszú kocsisor és lovasbandérium várta zászlósan és zenével. Dr. Kanczler Antal ügyvéd rövid, formás beszéddel üdvözölte a képviselőt, ki szép szavakkal köszönte meg a szívélyes fogadtatást. A menet ezután a Nagy Szállóhoz hajtatott, hol a képviselőt szintén igen meleg fogadtatásban részesítette az ott megjelent nagyszámu közönség.

A gyűlést, mint pártelnök Csik József a szálloda nagytermében, 11 óra után nyitotta meg. Ezután a képviselő beszámolóját mondta el, tömören összefoglalva az eseményeket és az aktuális kérdéseket. A szép, tartalmas beszéd nem maradt hatás nélkül, többször felhangzott az éljen s a szép számmal megjelent intelligencia pártra való tekintet nélkül üdvözölte a képviselőt.

Utána Pleininger Ferencz pécsi képviselő, volt lapszerkesztő mondott szép, hazafias beszédet, a 48-as zászlóhoz való kitarásra buzdítva a híveket. Dr. Kanczler Antal határozati javaslatot nyújtott be, hogy a népgyűlés úgy a kormánynak, valamint a beszámoló képviselőnek is fejezze ki bizalmát s erről Wekerle Sándort, Kossuth Ferenczet, Apponyi Albert grófot, Günther igazságügyi minisztert táviratilag értesítsék. A népgyűlés egyhangulag magáévá tette az indítványt.

A népgyűlés után banket volt a 48-as körben, a hol körülbelül 80—100 vendég vett részt. Hogy Bonyhádon mily szép az egyetértés, mutatja, hogy az intelligenciából azok is megjelentek ott, akik más párthoz tartoznak. A felköszöntők sorát Csik József pártelnök kezdte meg, ki Weber képviselőt elvette. Weber János vendég képviselő kollegájára, Pleininger Ferenczre, majd Marhauser Imrere, a Ferencz József-rend új lovakkeresztésére írt poharat. Pleininger Ferencz a kerület hazafias polgárait elvette. Szép, sikerült beszédekkel mondtak még: dr. Schwelz Antal, dr. Kanczler Antal, Marhauser Imre, Gyalogh István főgimn. igazgató, Máthás Kálmán szaktanácsos stb. A jókedvű társaság az esti órákig együtt maradt.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi ülését e hó 11-én tartja.

A jegyzői nyugdíjválasztmány ülése. A vármegyei községi és körjegyzői nyugdíjalapra felügyelő választmány f. hó 4-én Döry Pál alispán elnöklésével ülést tartott, melyen a következő ügyeket intézték el: Lágler Sándor, Kálmán Mór és Bereczk István jegyzők igazolását elfogadták. Höczl Antal, Arany János és Szemenyei Mihály jegyzőknek nem rendszeres állásban eltöltött idejét betudták. Várkonyi Iván gindlicsaládi jegyzőt f. é. szept. 1-től nyugdíjazták 2100 kor. törzsfizetés után 7/8-ad százalékkal. Özv. Blesz Józsefné nyugdíj ügyét e intézték. Laki László és Kancz Kálmán új jegyzőket a nyugdíjrészesek közé felvették. Abbay György és társai dunaföldvári községi irnokok kérelmét elutasították. Partl József Tolna községi főjegyző nyugdíjazási ügyét elhalasztották.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Nagydorog község 1908. évi költségvetése. Nagydorog község képviselőtestülete augusztus hó 28-án tartott ülésén tárgyalta az 1908. évi költségvetési előirányzatot. Az összes bevétel 11030 kor. 44 fill., az összes kiadás 17752 kor. 86 fill. és így fedezetben

pénztári hiány 6722 kor. 42 fillér, mely hiány fedezésére 1908. évre 24% községi pótdátot vetnek ki.

Felhívás.

A közös konyha létesítése érdekében folyó hó 1-én tartott értekezlet határozatához képest felkérem mindazokat, a kik a közös konyha egyesületbe belépni óhajtanak, hogy ez iránti elhatározásukat nálam akár írásban, akár pedig élőszóval, — az étel adagok számának megemlítése mellett, — szíveskedjenek folyó hó 15-ig bejelenteni.

Dr. Éri Márton.

HIREK.

— **Szemelyi hírek.** Gróf Apponyi Gézané szül. Széchenyi Paula grófnő Lassnitz-höheről, a hol kurát használt, hazaérkezett Hőgyészre.

Apponyi Géza gróf főispán a gazdaságkongresszus alkalmával Pécsen tartózkodott s ott a tejjgazdasági kongresszus második szakasportjának elnökévé választatott.

Jeszenszky Andor, a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület elnöke, mint a rendezőbizottság tagja, részt vett a pécsi gazdaságkongresszuson.

Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő a jövő hét elején hazaérkezik Marienbadból, ahol üdülni volt.

— **Kisasszony napja.** Holnap, szeptember 8-án van a szekszárdi bucsu, mikor a kies remete kápolnához ezren, meg ezren mennek ki ájtatoskodni. A remete kápolnában a mise 10 órakor lesz, utána a magyar szentbeszédet Mosgai Sándor szekszárdi újvárosi plébános, a németet Mózes András tolnai káplán tartja.

— **Tolnavármegye monografiája.** A Pécsi Naplóban olvassuk, hogy Tolnavármegye monografiájának gazdasági részét dr. Daróczy Aladar volt országgyűlési képviselő írja meg. Megvalljuk ez újabb megbízásról eddigelé még semmit sem tud sem a törvényhatóság, sem a monografia bizottság. Tolnavármegye közönsége tudvalevőleg dr. Kammerer Ernőt és a boldogult Wosinsky Mórta bizta meg a nagy munkával, de eddig csak a Wosinsky által írott régészeti rész készült el. Valószínű, hogy a nagy anyagra való tekintettel dr. Kammerer Ernő maga vette segítségül maga mellé dr. Daróczyt, aki különben a régészeti részben is tevékeny munkát fejtett ki. Ő iszusztálta annak jelentős részét.

— **Esküvők.** Boross Zoltán es. és kir. tartalékos hadnagy, báró Schell József szekszárdi uradalmának intézője, folyó hó 14-én tartja esküvőjét tótbakai Bakay Dezső urad. főtiszt és neje szül. nagymagyar Magyary Gizella leányával, Juliával, Nagydorogon.

Simaházi dr. Totth István budapesti ügyvéd folyó hó 28-án tartja esküvőjét Budapesten Forster József kuriai bíró leányával, Mártával.

Spitzer Sándor szekszárdi borkereskedő e hó 3-án tartotta esküvőjét a szekszárdi izr. templomban Sternfeld Mór ruhakereskedő leányával, Fridával.

— **A közös konyha.** Dr. Éri Márton vármegyei aljegyzőnek lapunkban közzétett meghívására a közös konyha iránt érdeklődők közül, nők és férfiak vegyesen mintegy 50-en jelentek meg a folyó hó 1-én, a Szekszárd Szálló nagytermében megtartott értekezleten, melyen dr. Éri Márton ismertette az intézményt. Szendrey László és dr. Iayer Gyula hozzászólása után elhatározták, hogy kötelezettség nélküli aláírások útján tájékozódni a közös konyhához csatlakozók számáról és ha kellő számban lesznek aláírók, akkor újabb értekezleten határoznak a továbbiak iránt, esetleg valakit, a már működő közös konyha tanulmányozására kiküldenek. Együttal kiküldtek egy szűkebb bizottságot, mely az alapítás ügyét előkészítse. Tagjai

ennek dr. Eri Márton, Tomcsányi Lajos, dr. Kramolin Gyula, dr. Bajó János. A nők részéről: Ágoston Istvánné, Holub Jánosné, Bodnár Istvánné és Mányoky Sománé. A közös konyhához való csatlakozásra dr. Eri Mártonnál lehet folyó hó 15-ig jelentkezni.

— **Eljegyzés.** Mayer János gazdaság eljegyezte **Hohmann Irmát, Hohmann József** takarékpénztári pénztáros leányát, Bátaszéken.

— **Kinevezés.** Döry Sándornak járási irnokká történt kinevezésével a szekszárdi „Ferencz” közkórháznál megüresedett kórházi irnoki állásra Döry Pál alispán Szegedy József vármegyei díjnokot nevezte ki.

— **Halalozás.** Tóth Károly műszaki tanácsost, a Szekszárd-bátai Dunavédgát társulat igazgató főmérnökét és nejét, szül. **Schwarzkopf Hermin** arnói, Béla fiuknak váratlanul történt elhunytával megrendítő csapás érte. A reményteljes ifjú, ki műegyetemi hallgató volt, élte virágjában, 23 éves korában hagyott itt bennünket, halálával mélyen megrendítve nemcsak a jószágos szülők, testvérek és rokonok banatos szívét, de az itteni egész társadalmat, mely a jókedvű, derék fiút kedves, vonzó egyéniségénél fogva olyan anyira szerette, kedvelte, becézte. Tóth Bélát f. hó 2-án reggel szívvelhűtés érte Kolozsvárott. Ugy mondják, egy mosoly vonult végig szelid, jószágos arcán s a földi szenvedésnek vége volt. A gyászba burult család azonnal gondoskodott hazaszállításáról. Édes atyja és sógora Kolozsvárra utazott, a honnan a kedves halottat e hó 5-én a reggeli vonattal Szekszárdra hozták. A vasuti indóház környékét egészen ellepte a fekete ruhás részvevő közönség. Eljöttek egykori tanulóitársai, a rokonság, a család helybeli és vidéki tisztelő barátai. Bár az ifjúság testületileg nem vonult ki, **Wigand János** igazgatóval az élén a nagyobb diákok nagy részben ott voltak a főgimnázium egykori növendékének végtesztesség tételén. A nagy halottas kocsit a friss virágkoszorúk egész tömege lepte el.

A mikor a halottat díszes ércokoporsójával elhelyezték a ravatalon, a főiskolai énekkar — megerősítve a régi szekszárdi dalárda egyes tagjaival — **Línhardt Ignác** kántor vezetésével megható gyászdalt énekelt. Ezután **Borzák Endre** ref. lelkész mondott szót, szárnyaló imát s megindult a menet hosszú kocsis sorsal, sok száz gyalogos kísérettel ki a felsővárosi új temető felé. A sirnál **Hörömpő Ferencz**, az új ref. káplán tartott emelkedett egyházi beszédet, s a tanuló társak nevében **Holub József** gyakorló tanár a következő szép beszédben bucsuzott el a kedves halottól: „Megállítunk egy pillanatra végső utadon, szeretett barátunk, midőn elhagyva a földi létet, a jobb hazába költözöl, mi, kik együtt töltöttük veled a boldog gyermek s ifjú éveket az iskola falai közt, hogy utolsó Istenhozzádót mondjunk neked, az elvesztett jóbarátnak. Jó barát, igen, az voltál szived minden dobbanásával, teljes igaz érzéssel. Hatalmas tested melegen érző, szelid szerető szívet takart, s mély fájdalom száll meg minket most, hogy e szív örökre megszűnt dobogni. Úrt, ürességet csak az hagy maga után, ki úrt töltött be életében. Te, ki a jó barát helyét foglaltad el, szívünkben fájó ürességet hagyál ott hátra, melynek fájdalmas érzését a rád való emlékezés, kedves emléked ápolása fogja csöndesíteni. Szeretett jó Bélánk, nyugodj bekeben! Isten veled!” A megható gyászszertartást a dalárda szép éneke fejezte be.

Pihenjen az elhunyt kedves fiu csendesen, itt maradt családjának mélyeség bánatát pedig enyhítse az oly impozáns módon megnyilatkozott kegyeletes részvét!

A család a következő gyászjelentést adta ki: Tóth Károly, ármentesítő társulati főmérnök és neje szül. Schwarzkopf Hermin ugy a maguk, mint Zoltán fiuk, leányaik: Erzsébet, férj. dr. Hagymássy Zoltánné és Ilonka, továbbá vejük, dr. Hagymássy Zoltán s a többi rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják forrón szeretett, felejtethetlen fiuknak: Tóth Béla, műegyetemi hallgatónak, élete 23 ik évében, 1907. évi szeptember hó 2-án, Kolozsvárott, hirtelen történt, gyászos elhunytát. A drága halottnak

hült teteme Szekszárdra szállítatván, az itteni pályaudvarból, f. é. szeptember hó 5-én, délelőtt 8 1/2 órakor tétetik a ref. vallás szer-tartása szerint a felsővárosi új temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra. Béke lebegjen drága hamvai felett!

— **Főiskolák kitüntettjei.** A kultuszminiszterium Hivatalos Közlönyének szept. 2-iki száma közli azoknak a névsorát, akik az elmúlt iskolai évben a budapesti és kolozsvári egyetemeken, valamint a műegyetemen és jogakadémiákon kitüntetéssel tették le vizsgálatukat. A középiskolai tanári szakvizsgát kitűnő eredménnyel letevők névsorában ott olvassuk **Holub József** gyakorló tanár nevét is.

— **A polgármesterek kongresszusa.** A r. t. városok polgármesterei ez évi nagygyűlésüket folyó hó 15 és 16-án Esztergomban tartják és nem Pécssett, mint lapunk mult számában közöltük. Pécssett ugyancsak 15-én a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei gyűléseznek. Ezekben a gyűléseken határoznak majd arról, hogy a kétféle városok polgármesterei egyesüljenek és együttes erővel munkáljanak a hazai városok előhaladásán.

— **A jegyző egylet gyűlése.** A tolnavármegyei közönségi és körjegyzők egylete idei közgyűlését **Purt Adolf** egyleti alelnök elnökléte alatt folyó hó 21-én d. e. 9 órakor tartja Szekszárdon, a vármegyei ház nagytermében. Az egylet választmánya 20-án d. u. 1/2 5 órakor a Szekszárd szállóban tart ülést.

— **Tejgazdaságunk Pécssett.** A Pécssett folyó hó 1-én és 2-án megtartott tejszövetkezeti kongresszuson 98 tejszövetkezet vett részt. A kongresszussal kapcsolatosan rendezett sajtó és vajversenyen 137 tejszövetkezet és 22 termelő vett részt. A vajversenyen aranyérmét nyert a **várdombi** tejszövetkezet, ezüst érmét **Krausz Antal** tamási lakos és a **teveli** tejszövetkezet. A sajtversenyen állami aranyérmét nyert a pusztadőri szövetkezet.

— **Igazságügyi kezelőtisztviselők mozgalma.** A győniki kir. járásbírósi kezelő tisztviselők helyzetük javításá végett augusztus hó 31-én értekezletet tartottak s kívánalmaikat a következőkben állapították meg: 1. Kivánják az állami tisztviselők fizetésének külön törvényvel való mielőbbi rendezését, akként, hogy a kezdőfizetés 1600 korona legyen. A mai 8 éves előléptetési rendszer, mely szerint egy 200 koronás javításért 8 évig kell várni, feltétlenül megszüntetendő. A fizetési osztályok minden fokozatában a 4 éves előlépési határidő állapítandó meg. 2. A lakbér legalább 25 százalékkal felemelendő. 3. A szolgálati idő leszállítandó 40 évről 30 évre. 4. A szolgálati pragmatika a tisztviselői függetlenség lehető érvényesítése mellett mielőbb megvalósítandó. Ennek keretén belül életbe kell léptetni a társadalmi és vallásérkölesi szempontból annyira fontos teljes vasár- és ünnepnap munkaszünetet. 5. A segédtelekkönyvvezetői állások a X. fizetési osztályba sorozandók. A telekkönyvvezetők pedig mind a IX. fizetési osztályba osztandók be. 6. Az irnokok egyharmad része irodatisztekke léptetendő elő. Ma ugyanis 2050 irnoki állással szemben, csak 350 iroda tiszt állás van. 7. Az irnoki cím a munkakörnek megfelelően, a mint azt már a somás és járásbírósi ügyviteli szabályok is megállapítják, kezelőtiszt címre változtatandó. Végül kívánják, hogy az állami díjnokok állása és anyagi helyzete a tisztviselőkével együtt rendeztesse.

— **Iskolai beiratások eredménye.** A szekszárdi főgimnáziumba beiratkozott az I. osztályba 35, a II. o. ba. 36, a III. o. ba 32, a IV. o. ba 24, az V. o. ba 27, a VI. és VII. o. ba 17—17, a VIII. o. ba 29, összesen 217 tanuló. — A polgári főiskolába beiratkozott összesen 168 tanuló és pedig az I. o. ba 52, a II. o. ba 44, a III. o. ba 26, a IV. o. ba 35, az V. o. ba 6, a VI. o. ba 5 tanuló. — A polgári leányiskolába beiratkozott összesen 152 növendék és pedig az I. o. ba 45, a II. o. ba 47, a III. o. ba 27, a IV. o. ba 33 tanuló.

— **A kormány és a pécshátaszeki vasut.** **Szterényi** államtitkár a tavaszi farügyezésre helyezte kilátásba a pécshátaszeki va-

sut építését. De amint a kereskedelmügyi miniszternek az engedményesekhez intézett leiratából látjuk, nem megy az olyan könnyen. Törzsrészevényekben 1.150.000 koronát kell még összehozni a vállalkozóknak, ami nem csekély dolog.

— **Lókitogó készülék bemutatása.** Megemlékeztünk már lapunkban dr. **Káldi Gyula** szekszárdi kir. közjegyző és **Grünfeld Miksa** bérkecsi tulajdonos találmányáról, mellyel egy emeltyű meghuzása által a lovakat a kocsitól egy pillanat alatt el lehet szabadítani s a kocsit a két első kerék megfékezésével megállítani. Ezen találmányt dr. **Káldi Gyula** augusztus 26-án Budapesten a lovassági rendőrlaktanya udvarán dr. **Boda Dezső** főkapitány, **Szeczerebouszky Szaniszló** tüzoltó főparancsnok és helyettese, **Markovich Imre** rendőrségi tanácsos, az összes lovasrendőr tisztek, **Patakyl László**, a bérkecsi ipartestület elnöke s több más meghívott szakértőkből álló bizottság előtt bemutatta. A bizottság egyhangulag elismerte, hogy működése kifogástalan s azon czélnek, melyre készült, teljesen megfelel s több-n kiemelték, hogy különösen vidéken, hol pihentebb, szilajabb és ijedősebb lovak vannak, kitűnő szolgálatot van hivatva teljesíteni. A találmányt a budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület védnöksége alatt álló „kocsiáru csarnok” (Budapest, VII. Kerepesi ut 72 szám) szintén megvizsgálta, kipróbálta, praktikusnak és jó-nak minősítette s ennek eredményeképpen a találmány gyártását és értékesítését elvállalta.

— **Jegyző-jubileum.** Szép és megható ünnepély folyt le folyó hó 4-én Harezon. **Zsigmond Elemér** községi jegyzőt jubilálta a község lakossága, megválasztatásának 10-ik évfordulója alkalmából. A falu közönsége **Renczes János** községi bíró vezetésével délután 6 órakor vonult a jegyzői lakhoz, ahol tisztelgett a közszertetben álló jegyzőnél, amely alkalommal a község bírája hosszabb beszéddel üdvözölte őt, megemlékezvén az ünnepeltnek bokros érdemeiről, a községi közigazgatásban, társadalmi intézmények létesítésében elért számos sikereiről és közhasznú fáradságtalan tevékenységéről. Beszédjének befejeztével egy, a község lakosságának közadakozásából vásárolt remek művi ezüst tintatartót adott át az ünnepeltnek a nevezetes nap emlékére, aki meghatottan mondott köszönetet a váratlanul jött impozáns tisztelgésért és megemlékezésért. A jegyzői laktól az összes jelenlevők az olvasókörbe vonultak, amelynek bejáratánál egy nagy méretű szépen kivilágított transparent lepte meg az ünnepeltet s vele megjelent tisztelőit. A transparenten Harec község helyi poétájának: **Róth Sándornak** a következő verse pompázott piros, fehér és zöld színekben:

„Éljen az, kit hón szeretünk,
Legyen tartós szeretetünk,
Jó-balsorsban, 10 éven át
Egyengette hajónk utját.
Ne zavarják soha gondok,
Az élete legyen boldog;
Jól végezte minden ügyét,
Úgy nyerte meg népe szívét.
Bármí vészek, bajok ériék,
Itt találja mindég népét,
Letoroljuk verejtékét.
Ámbár sokan tán nem értnek,
Ne csüggyessen el ez téged,
Sohasem hagy el hű néped!”

Az olvasókörben az ünnepelt tisztelgetéres fényes bankett volt, amelyen az ünnepeltre szép áldomásokot mondtak: **Konkoly Gabor**, **Renczes János** bíró és **Bucher József**. **Virányi Károly** Harec község lelkes ünneplő közönségét éltette, majd az ünnepeltnek a banketten szintén jelenvoit nejét, akinek ugyanezen a napon történetesen születésnapj évfordulója is volt.

A lelkes ünneplő közönség, amely a bankett alatt többször is részesítette zajos óvációban az ünnepeltet, a legderültebb hangulatban hajnalig maradt együtt.

— **Hegedüs Gyula — játékmester.** **Apponyi Albert** kultuszminiszter kinevezte a tolnamegyei származású **Hegedüs Gyulát**, a Vígsház művészet az Országos Zeneakadémia operai tanfolyamán játékmesternek.

Ezt a diszes állást tizennégy éven át *Vizvári Gyula* viselte; de hajlott kora, ingadozó egészsége és fájdalmas gyásza nyugalomra bírja az öreg mestert, a ki sok száz tanítványának haláljától és a kitűnő intézet vezetőinek elismerésétől követve, távozik el eddigi buzgó működése helyéről. Utódja, *Hegedüs Gyula* kiválóképpen hivatva van arra, hogy a magyar énekművészet színvonalát a lelkes, értelmes és emberi ábrázolás meghonosításával fölemelje; a ki ismeri *Hegedüs Gyulát* — és nincs színházba járó ember, a ki ne ismerné — az örömmel fogja köszönteni ez új körben is.

— **Bartal Béla a gazdakongresszuson.** A pécsi gazdakongresszuson a kiváló közgazdasági író, *Bartal Béla* is felszólalt. Sűrűsnek tartja az érdeklésviselet megalkotását, mert a legfontosabb kérdéseket most a gazdatársadalom megkérdése nélkül intézik. Elvben a megyei gazdasági egyesületek alapjára helyezkedik és csak azokon a helyeken, a hol ez nem lehetséges, kell több megyét csoportosítani.

— **Rabsegélyző kongresszus.** A pécsi rabsegélyző kongresszuson városunkból: *Hazslinszky Géza* kir. törv. elnök, *Fischer Imre* dr., kir. ügyész, dr. *Kramolin Gyula* fogházorvos vesznek részt.

— **A jövő jegyzői.** A pécsi községi közigazgatási tanfolyamra az 1907—8. tanévre 27 hallgató iratkozott be.

— **Mén vásárlás.** A földművelésügyi miniszterium az állami lótenyésztési intézetek részére ménlovakat óhajt vásárolni s e célból jobb lótenyésztő helyekre vásárló biztosokat küld ki. Vármegeyünkben folyó hó 19-én Szekszárdon lesz a lóvásár, melyen csak teljes kora méneket vásárolnak.

— **Árpád ünnepély.** A szekszárdi róm. kath. olvasókör a hitélet fejlesztése mellett dícséretes buzgalommal ápolja a hazafias érzést, a mely czéllből minden kínálkozó alkalmat felhasznál. Így az országos Árpád ünnep alkalmával 1907. év szept. hó 15-én, vasárnap, rendkívüli közgyűléssel kapcsolatos Árpád ünnepélyt rendez. A hazafias ünnepély sorrendje: 1. Reggel 9 órakor gyűlékezés a kath. kör helyiségeiben. 2. 3/4 10 órakor indulás a templomba egyesületi zászló alatt. 3. Szt. mise után visszavonulás a kör-helyiség nagyertermébe, s ott: 4. Hymnusz. Éneklés a kath. kör énekkara. 5. Elnöki megnyitó. Tartja: Szabó Géza főgimn. hittanár, a kath. kör ügyvezető elnöke. 6. Egyházi elnök választás az alapszabályok III. fejt. 24. pontja értelmében. 7. Árpád temetése. Radványi Kálmántól. Szavalja: Tóth Pál ur. 8. Ünnepi beszéd. Mondja: Varga Ferenc főgimn. tanár ur, a kath. kör alelnöke. 9. A magyar nemzetért. Bán Aladártól. Szavalja: Wendl Gyula ur. 10. Szózat. Éneklés a kath. kör énekkara.

— **Sztankovánszky János indítványa.** A pécsi tejjgazdasági szakcsoport egyhangulag határozattá emelte *Sztankovánszky János*nak azt a javaslatát, mely szerint a kereskedelmi kormányt közzé kell adni, hogy: 1. a tejnek az éjjeli vonatokkal való szállítását is engedje meg; 2. a vasúti állomásokon kívül megálló helyeken is engedje meg a tejföldadást.

— **Az ártézi kut.** A Szekszárdon tervezett ártézi kut furását a vállalkozó, *Tarcsay Majsik Imre* földfúró a városi tanácsnak, a vármegeyi törvényhatósági bizottság mult hó 8-iki közgyűlésén jóváhagyott szerződés alapján, a munka megkezdése iránt hozzá intézett felhívása folytán, november hó 1-én fogja megkezdeni. A közbeeső két hónap a csöveknek a gyárban való megkészítésére szükséges.

— **Allatorvosi áthelyezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter további rendelkezésig *Spatz Mór* m. kir. állatorvost Szekszárdra helyezte át és megbízta a központi járási és Szekszárd városi m. kir. állatorvosi teendők végzésével.

— **A hajósok figyelmébe.** A baja—bátaszéki vasútvonalon, Bajánál, a koppányi átmetszés kitorcolásán alul, mintegy 1000 m. távolságban épülő hid mederpillérének alapozására ideiglenes állvány épült, amely a II. és III. sz. pillér között 88 m. nyílást hagyván fenn a közlekedésre, a Dunát áthi-

dalja. A hajózás csak a nyíláson keresztül történhetik, miért a nyílás belső pontjai nappal kék zászlóval, éjjel fehér fényvel világító lámpával vannak megjelölve. Az építő vállalat ezen kívül ott a felülről érkező, szabadon ereszkedő hajók és tutajok keilő utbaigazítása és segítő személyzettel való ellátása végett horgonyörséget tart, melynek állomás helye vörös zászlóval, éjjel a zászlóra tűzött lámpával van megjelölve és amely örség az ott levő gőzhajóval a hajókat kívánatra ingyen átviszi a nyíláson. Szabadon ereszkedő hajók és tutajok az örség engedélye nélkül a nyíláson át nem mehetnek, miért felette megállani és jelentkezni kötelesek.

— **Molnár rendőrkapitány találmánya.** *Molnár Lajos* rendőrkapitány egyes kirakatokban fényképen mutatja be lóki-fogó találmányát, amely már a második városunkban. A találmányt, akik látták, dícsérik.

— **Lemondás.** Dr. *Endrei Armin* és dr. *Bródy Sándor* kórházi orvosok a szekszárdi „Ferencz” köz-kórháznál viselt állásokról lemondottak. Az így megüresedett orvos állásokra pályázat hirdettetett.

— **Nyugalomba vonuló jegyző.** *Pártl József*, Tolna községnek hosszú időn át volt jegyzője beadta nyugdíjaztatás iránti kérvényét. Allásától november 1-én válik meg.

— **Uj pénztintézet Pakson.** Folyó hó 1-én délután 4 órakor több paksi tekintélyes polgár az Erzsébet szálloda éttermében értekezletet tartott egy új pénztintézet felállítására ügyében. Dr. *Glück Jakab* ügyvéd ismertette az új pénztintézet szükségességét és a szép számban jelen voltak helyeselték az új pénztintézet létesítését. Az új pénztintézet czíme lenne: „Paksi népbank részvénytársaság.” Székhelye Paks. Az alaptőke 200000 korona, mely 1000 db 200 korona névértékű átruházható részvényből fog állani. A kezdeményezők a pénztintézet megalakulása érdekében Pakson és vidékén nagy tevékenységet fejtenek ki és az előlekekből ítélve, a kibocsájtandó részvénytőke jegyzése biztosra vehető.

— **Iskolai előképzettség elengedése.** Öcsaszári és apostoli királyi Felsőegye Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. belügyminiszterium előterjesztése folytán *Millényi Béla* segédjegyző, szakályi lakosnak a községi közigazgatási tanfolyam hallgatásához szükséges iskolai képzettséget legkegyelmesebben elengedte.

— **Szapora tehen.** Várdombon egy odaadó polgárnak a tehene egyszerre három egészséges borjút hozott a világra. A szapora állat gazdája nyomban jelentkezett a vármegeye alispánjánál: eszközölje, ki, hogy a ritkaság számba menő tehenet bemutathassa a pécsi állatkertben. Onnan azonban már elkésett. Bizony jó lenne, ha megszapordának az e fajta szapora tehenek, így talán könnyebben jutna a szegény ember egy kis olesó hushoz, amely, ha az állatok ára ily örült rekordba emelkedik, nem sokára ismeretlen fogalom lesz a munkás és tisztviselő nép asztalán. Ma holnap ilyen jegyzetek lesznek olvashatók sok kalendáriumban: szept. 7. — *hust ettünk!*

— **A Dunába fuladt.** *Herczeg József* dunaföldvári 14 éves pékinas szeptember hó 1-én délután 3 órakor fürdés közben a Dunába fuladt. Hulláját ezideig még nem fogták ki.

— **Szerencsetlenség.** *Pfaffenbüchler Imréné* 3 éves Anna nevű leánykáját letaposta a bátaszéki postakocsi szabadon eresztett lova f. hó 2-án délután. A szerencsetlen kis leány agyrázkódást szenvedett és súlyos betegen fekszik.

— **Vízbe fullt gyermek.** Kölesden mult vasárnap gyanútlanul játszadozott a Sió partján *Nemes Juhs*, *Nemes József* ottani lakos 6 éves leánykája. A kis gyermek nem ismerve a veszélyt, közel ment a vízhez, miközben belebukott és belefult. A szülőket vétkes gondatlanság miatt feljelentették a bíróságnál.

— **Betörés.** Augusztus hó 29-ről 30-ára virradó éjszaka betörték, helyesebben mondva bemásztak Bátaszéken a *Kunczer Ferencz* féle vendéglő irószobájának ablakán, az asztalokban talált vésővel fölfeszítették a szekrényt és a vendéglős 2 heti bevételét 50 kor.

papirpénz hijával elvitték. A kárvallott vendéglős nem is tudja biztosan megmondani, mennyit loptak tőle. A csendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Hétfőn, hajnalban *Schusztér András* bátaszéki lakos felesége kiment a szőlőbe, hogy egy kicsit örködjék, mert észrevette, hogy a szőlőt valaki dézsmálja. A mint lassan, figyelve a barázdák közé lépett, a gyalog uttól öt lépésnyire, egy guggoló alakot vett észre. Nagy lármát csapott tehát, mire a szomszédja is odafutott, hogy a tolvajt elcsipni segítsen. Elképzelhetni azonban közös rémületüket, a mikor észrevették, hogy a bakháton fekvő alak volta-képpen halott. Az asszony ijedtében olyan rosszul lett, hogy később sem lehetett még kihallgatni. Az odasereglettek megállapították, hogy *Teleki Károly* 30 éves bátaszéki lakos az ott fekvő szerencsétlen. Jobb arcán fekdűt, testével előrehajolva, előtte kötényt volt, tele szedve érett szőlővel. Bizonyos, hogy szőlőszedés közben érte a halál. Közlebbi vizsgálatok kitűnt, hogy közvetlen közelből valaki fejbe lötte. Bertalan járásörmester azonnal megindította a nyomozást. Táviratozott Szekszárdra s dr. *Gyenes József* ezidőszent való helyettes vizsgáló bíró, dr. *Csizmadia Géza* törv. jegyzővel, dr. *Hangel Ignác* és dr. *Kramolin Gyula* törv. orvosokkal még az nap délután kiszállt a helyszínre. A holttestet felboncolták, amikor is konstataáltak, hogy közvetlen közelről előlőtöltő pisztoly, vagy puskából történt a föltétlen halálos lövés, mely a kalapot is megpörkölte. A löttse első látszatra golyótól származónak látszott, csak boncoláskor látták, hogy az sörtes töltés volt, a fojtása zöld dohánycsonomag papírja. A gyanu *Poszovác József* bátaszéki lakost érte, kit le is tartóztattak és megindították a nyomozást, melyet a bonyhádi járásörmester vezet.

— **Zenesz cigányok éjjeli verekedése.** Pakson f. hó 4 en éjjel 2 és 3 óra között *Kiss Pált* és ennek nejét, *Schlunzki Annát*, ugyszintén *Kovács Ferencz* paksi lakos, dnykereskedőket, a piac téren, a Flórián féle ház előtt *Bécskei József*, *Garai György*, *Brács János*, *Farkas Ferencz* és *Lázár Elek* paksi zenesz cigányok sétabotjukkal minden ok nélkül úgy megverték, hogy ennek következtében 8 napon tul nyomhatják az ágyat. A verekedésnél használt botot a csendőrség a cigányoktól elkobozta és feljelentette őket a paksi kir. járásbírósnál.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy *Ferencz József* keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan *Ferencz József* keserűvizet.

— **Tolvaj — tolvaja.** *Strasser Vilmos* dunaföldvári lakostól *Klopesik György* és *Horváth József* fuvarosai 300 kor. értékű gabonaneműt elloptak és a *Strasser* háza melletti árokban helyezték el. *Horváth József* azonban *Klopesikot* megalta, mert az ellopott gabonát *Hambalkó Jánossal* onnan elvitte, eladta és a vételáron ketten megosztottak.

TANÜGYI HIREK.

Tanítóválasztások. A kajdaci ev. ref. tanítónői állomásra *Fazekas Julianna* okl. tanítónő választott meg. — *Babó Béla* alsónyéki ev. ref. tanító a veleméri ev. ref. kántortanítói állomásra választott meg. — *Faragó Mihály* tolnánémedi ev. ref. tanító Kecskemétre választott meg tanítónak. — A hegybányai rk. polgári iskolához *Varga Sarolta* szekszárdi lakos, okl. polgári iskolai tanárnő választott meg. — A györkönyi ág. hitv. ev. iskolához *Schneider Oszkár* okl. tanítót választották meg. — A madocsi ev. ref. iskolához *Cserri József*, a gyülelési rk. tanítói állomásra pedig *Patkó Ferencz* ozorai tanító választott meg.

Uj állás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a dunaföldvári gazdasági szaktanító mellé, a közismeretiek tanítására új állami állást szervezett és arra pályázatot

hirdetett. Kérvények e hó 10-ig adandók be a kir. tanfelügyelőséghez.

Üdvözlés. A mázai községi iskolaszék f. hó 2-án tartott üléséből *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelőt az 1907 évi 27. t. c. életbeléptetése alkalmából táviratilag üdvözölte.

Engedély. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy *Németh* Olga okl. polgári iskolai tanárnő Dunaföldváron magán polgári leányiskolát nyithasson.

Üres állás. A nagykovácsi rk. osztálytanító, — a högyészi rk. óvónői, — az alsó nyéki ev. ref. osztálytanító és a dunaföldvári gazdasági ism. iskolánál a közismereti állomás üres. Ezen állomásokra a Néptanítók Lapja 37. számában van pályázat hirdetve.

Új polgári leányiskolai tanárnő. *Babics* Angéla szekszárdi lakos a mennyiség-természettudományi szakcsoportból polgári iskolai tanítónői oklevelet nyert.

Nyugdíjazás. *Harka* Pál harezi rk. kántortanító nyugdíjazásáért folyamodott.

Egyletek figyelmébe!

Az Arva-féle esődtömeget átvén, azon kedvező helyzetbe jutottunk, hogy igen előnyös feltételek mellett vagyunk képesek könyvtárak részére **szépirodalmi műveket** szállítani. Mindennemű **írószer** is kapható mérsékelt árak mellett. Aki pontos, gyors és jó kiszolgálást óhajt, az keresse fel

Báter János könyvkereskedését Szekszárdon,

a Kaszinó Bazárban, vagy dr. Hangel-féle házban, a Széchenyi-utcában.

MULATSÁGOK.

Köszönet-nyilvánítás.

A Högyészen 1907 évi augusztus hó 17-én megtartott jegyzői mulatságra a múlt heti elszámolás óta jegyeiket megváltották.

Szekszárdról: 4 koronával: Szeremley Lajos, 2 koronával: Földvári Mihály, Leicht Lajos, Telkes Izidor, Boda Vilmos, dr. Leopold Kornél, Hayt Gábor, Tóth Károly, dr. Steiner Lajos, dr. Mayer Gyula, dr. Dragits Imre, dr. Kramolin Gyula, dr. Tanárky Árpád, Jakab László, Újkéri Antal, dr. Fent Ferencz, Hayt Ferencz, dr. Spitzer Manó, Molnár Mór, Fischhof Kálmán, Györbíró Benő, Döffinger János, dr. Spányi Leó, dr. Albersz Rezső, Mosgai Sándor, Hirschfeld Mór, Schmideg Mór, dr. Gulyás József, Szeghy Sándor, dr. Hangel Ignác, Leopold Sándor, Klinger Ferencz, Haypál Sándor, Szévald Oszkár, Forster Zoltán, dr. Káldy Gyula, dr. Szászzy Endre, dr. Haidekker Béla, Török Béla, dr. Sonnewend Frigyes, Mehrwerth Ferencz, Mayer János. — **1 koronával:** Krammer János, Tomcsányi Lajos, Hoffmann Sándor, dr. Végess Ferencz, dr. Gyenes József, dr. Fischer Imre, dr. Öffy Gyula, Plank Gyula, Müller testvérek, dr. Kron Ferencz, Tolnai Arthur, N. N., Pap Gyula, Ráczy József, dr. Haypál Sándor és **50 fillérrel:** Antal Pál.

Högyésről: Kadernoska János 2 kor., **Értényről:** Bertics Pál 2 kor., **Kányáról:** Keszler Károly 2 kor., **Koppányszántóról:** Szabó Zoltán 2 kor., **Kakasdról:** Horváth György 4 kor., **Regölyből:** Rein Jakab 4 koronával.

Fogadják a nemeslelkű adakozók hálás köszönetünket.

A tolnavármegyei községi és körjegyzők egylete.

Szüreti mulatságok. A szekszárdi róm. kath. olvasóköri folyó hó 15-én, az Árpád ünnep napján d. u. 4 órakor saját helyiségében szüreti mulatságot rendez. Kedvezőtlen idő esetén a szüreti mulatság szeptember 22-én fog megtartatni. Belépő díj személyenként 60 fillér. Az elnökség felkéri a szőlősgazdákat, hogy szőlő, gyümölcs,

must vagy murezi adományait 14-én esti 8 óráig a kör helyiségébe küldeni szíveskedjenek.

A szekszárdi kath. legényegylet saját pénztára javára f. hó 22-én szüreti mulatságot rendez a Mutsenbacher-féle vasúti vendéglő nyári helyiségében.

A szekszárdi ref. olvasóköriben e hó 8-án tüneczel egybekötött szüreti mulatságot tartanak.

A bátaszéki kath. legényegylet folyó hó 15-én délután az iparos olvasóköri helyi seregében, este az „Arany nap” vendéglőben, saját pénztára javára, világpostával és konfetti csatával egybekötött zártkörű szüretet tart. Belépő díj személyenként 60 fillér. Kezdeté délután fél 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság e hó 23-án tartatik meg.

Népiünnepély. A decsi önkéntes tűzoltó testület f. hó 1-én a Fischer Dávid-féle korcsmában, saját pénztára javára népiünnepélyt rendezett. A mulatság világposta, konfetti és szerpentin csatával volt összekötve, melynek sikere minden várakozást felülmúlt. A fő érdem *Marton* Etelka és *Blaskó* Mariska kisasszonyoké, kik közül az előbbi a konfetti és szerpentinek eladásával szép eredményt mutatott fel, utóbbi pedig a világpostával működött szép sikerrel. Felülfizettek: Cs. Könczöl András 5, Komandinger Kálmán 1, Klein Gyula 1, Szabó Lajos 1 kor. Beck Ignác 70, B. Szőke István 50, Rikker Márton 50, özv. Csatári Istvánné (Budapest) 50, Simrák Károly (Ócsény) 20 fillért. A bevétel 70 kor. 30 f. a kiadás 30 kor. 30 f., így maradt a tűzoltó pénztár javára 40 kor. tiszta jövedelem. A felülfizetés a decsi tűzoltó testület részéről ez uton köszönettel nyugtáztatik

GAZDASÁG.

Állattenyésztésünk Pécsen.

A pécsi állatkiállítás állattenyésztésünk a gazdasági egyesület buzgólkodása folytán fejlett állapotához méltó módon volt képviselve s általános vélemény szerint a lótenyésztés terén a *Döry* féle tenyészet dominált. A juhok és kosok kiállításában *Hainrikffy* Pál képviselő szarvasdi és *Döry* Hugó túskepusztai állatait díszérték a szakértők különösen. Az általános elismerés kifejezésének kell tekinteni, hogy a zsűriben vármegyénk tenyésztői szép számmal voltak képviselve. Vármegyénkbeli ugyanis tagjai voltak a zsűrinek: *Apponyi* Géza gróf, *Apáth* Alajos, *Bernrieder* János, *Bernrieder* József, ifj. *Bernrieder* József, *Döry* Hugó, *Hainrikffy* Pál, *Kollman* Gyula, *Kovács* Sebestyén Endre, *Molnár* József, *Návay* Emil, *Perczel* József és *Sztankovánszky* János. Díjat nyertek angol fajta lovakkal: A) A nagytenyésztők csoportos kiállításában az I. díjat, állami aranyérem, özv. *Döry* Vilmosné, III. díjat, kiállítási aranyérem, *Apponyi* Géza gróf. B) Kisgazdák kanczái: kiállítási ezüst érem: *Vicze* János Döbrököz, bronz érem: *Tóth* József-Tamási, II. pénzdíj, 50 kor., *Klemm* Ferencz Mőzs. C) Kisgazdák csikói: I. pénzdíj, 50 kor., *Pótz* József Pincezhely. Közreműködési oklevelet nyert a felsőleperdi ménés kezelőse. — **Hidegvérű lovakkal:** A) Nagytenyésztők kanczái: II. díj, díszoklevél: *Sztankovánszky* János, VI. díj, állami és VII. díj, kiáll. bronz érem: *Bátaszéki* uradalom *Miczi* és *Karola* lovakkal. B) Kistenyésztők csikói: I. díj, kiállítási ezüst érem, *Korsós* István *Sárpilis*. Díszoklevelet nyert *Tolnavármegye* lótenyésztési bizottsága csoportos kiállításáért *Simmenthali* szarvasmarhák: *Bikadij*: 500 kor. özv. *Döry* Vilmosné, *Jónás*, *Üszödij*: 300 kor. özv. *Döry* Zsigmondné *Zsazsa*. Díszoklevél: özv. *Döry* Vilmosné és özv. *Döry* Zsigmondné. Magyar fajta szarvasmarhák: *Kiállítási* aranyérem: *Bátaszéki* uradalom. — *Bonyhádi* és egyéb pirostarka tájfajta szarvasmarha: Állami arany érem: *Tolnavármegye* kollektívós népies kiállítása. A kollektívóban a) tehenekért: I. díj, 200 kor. *Werner* János *Murga*, *Klem* János *Mőzs*, II. díj, 100 kor. *Werner* János *Murga*; b) üszökért: I. díj: 150 kor. *Kéhl* Lajos *Kistormás*, II.

díj, 100 kor. ifj. *Werner* János *Murga*, III. díj, 50 kor. *Kirchner* Jakab *Kistormás*. — **Kollektívóért:** állami aranyérem: *Apponyi* Géza gróf, állami ezüstérem: *Sztankovánszky* János. I. tehéndíj: 300 kor. *Apponyi* Géza gróf. I. üszödij: 200 kor. *Apponyi* Géza gróf. I. bikaborjuidij: 200 kor. *Apponyi* Géza gróf. „Feri” nevű bikájáért. **Juhok:** *Elektorál-Negretti*: állami aranyérem *Széchenyi* Bertalan gróf csoportos kiállítása. — **Fésűs juhok:** *Kiállítási* aranyérem: *Bátaszéki* uradalom csoportos kiállítása, állami ezüstérem és 100 korona anyadíj: *Sztankovánszky* János csoportos kiállítása. **Hus juhok:** díszoklevél: *Hainrikffy* Pál csoportos kiállítása. **Sertések, Mangaliczák:** elismerő oklevél *Széchenyi* Bertalan gróf csoportjának.

Gépbemutató. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a m. kir. földművelésügyi miniszter és a Tolnamegyei gazdasági egyesület támogatásával Nagydorogon (Tolnamegye), a gr. *Széchenyi* Domokos tulajdonát képező bezzegpusztai homoki szőlőtelepen, f. évi szept. hó 12-én (csütörtökön), talajművelő és permetező fogatos szőlőművelő eszközökből gépbemutatót rendez, melyre a n. é. szőlőbirtokosságot és az érdekelt iparosokat tisztelettel meghívja. A gépbemutató szeptember 12-én délelőtt fél 10-től délután 1-ig fog tartani. **Kocsik** rendelkezésre állanak és pedig a Szekszárd felől érkező közönség számára a kajdacs megállónál; a Sárbogárd felől érkező közönség számára pedig a nagydorogi állomáson. **Vonatok** érkezése: Szekszárd felől Kajdacsra d. e. 9²² kor. Sárbogárd felől Nagydorogra reggel 6¹⁶ kor. Visszatérés: Kajdacsról Szekszárd felé d. u. 2¹² kor és Nagydorogról Sárbogárd felé d. u. 2¹⁵ kor. A bemutató gyártmányaikkal részt vesznek és pedig talajművelő gépekkel: *Kühne* Ede, *Clayton* és *Shuttleworth*. **Herczegh** József (Marczalt), *Berzsenyi* Lajos (Röszkeszentmihálytelek), és *Major* Mihály (Dunavecse), permetező gépekkel: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a *Vermorel*, (Villefranche) *Pétré* Fils (Blois) és *Cazaubon et fils* (Páris) cégek.

SPORT.

Sikerült vadászat. Értényben f. hó 1-én jól sikerült vadászat volt, a melyen részt vettek: *Sörös* József szolgabíró, *Nagy* Sándor és *Molnár* Gyula állomásfőnökök, *Pázsitszky* Aurel takaréktári főkönyvelő, ifj. *Molnár* Gyula joghallgató fivérével, *Simátsik* Ignác bankivataink és a házigazda *Bertics* Pál értényi főjegyző. A sikerült vadászat után, mely daczára a nagy forróságnak, délután 2 óra utánig tartott, a vadásztársaságot *Bertics* Pál főjegyző megvendégelte a pincejénél. A hozzánk versben és prózában beküldött hosszabb tudósítás *Jani* bácsija, megemlékezik két kópány-szántói nimródorról, a kik felkapván két letett flintát, bámulatos eredményű vadászatot rögtönöztek. A tudósítást egész terjedelmében nem merjük kiadni, mert versben még irtózatóbb az eset, a mely t. i. nem más, mint hogy a lövésektől nem a foglyok potyogtak, de a rét szélén vásznat fehérítő menyecskeké ugrottak riadozva szét s a foglyoknak szánt sörét — szokásszerint célt tévesztve, a fehérítés végett kiterített vásznon okozott nem csekély folytonossági hiányt.

Pedig hát a szegény vászon nem futott, Szép csendesen a rét szélén nyújtózott . . .

Ezt jegyezi meg a malicziózus vers szerzője, a kit versének ki nem adásával attól akarunk megmenteni, hogy valahogy ő is ne kapjon egy pár — sörétet . . .

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Három évvel előbb *Majsamiklósvár* községnek jegyzőségéről és a jegyzőség mellett egyéb tiszteletből viselt pénztári stb. állásokról önként lemondván, negyvenegy évi hivataloskodás után nyugdíjba vonultam.

Folyó évi augusztus hó 26-án Majsamiklósvár község képviselőtestülete tiszteletdíj czimén részemre 600 koronát egyhangúlag megszavazott. Hatszáz koronát életem fogytáig minden évben a község pénztárából fölvenni jogosítva lettem.

A kereszt előtt csak addig emelnek kalapot, míg az fenn áll; ha kidőlt: mint érték nélkül való kő- vagy fa darab figyelmen kívül marad. Reám vonatkozólag ezen mondásnak ellenkezője áll. Habár én is kő, vagy fadarabbá váltam, mégis a képviselőtestület jóvoltából figyelemben részesülök.

Majsamiklósvár község képviselőtestületének, illetve a nemesen gondolkodni tudó ozorai uradalmi bérlő uraknak ezton is hálas köszönetemet fejezem ki.

Levelém közlését kérve, tisztelettel maradtam, Budapest, II., báró Lipthay utca 7-es szám.

1907 évi szeptember hó 3-án.

Tekintetes Szerkesztő urnak

szolgálatkész híve:

Nemesvidi Kiss Adolf,
nyug. közs. jegyző.

Szerkesztői üzenetek.

A sze dai vacsora „beugrott” költőjének. Versét itt közöljük:

Heten voltunk bár, mint a gonoszok,
Csipős bökversre még sincs semmi ok.
Mert itt gonoszság semmi nem esett,
Ezért a vers is lám belém rekedt...

Jó jó, de azért azt kívánjuk, hogy a jövő szerdai vacsorára — *rekedjen ki!*

O. L. T. Némédi. Köszönjük a szíves figyelmet. Lám, lám mi minire kiterjed a gondossága!

V. F. Gy. Pálfa. Megkaptuk. Nagyon köszönjük, legközelebb sorát ejtjük.

Egyik tudósítónknak. Két héttel előbb történetről nem kérünk tudósítást. Az ilyen agyon poshadt szellemi eredet már nem lehet a közönség elé tálni. Fő a gyorsaság és alaposág. Tanulhatnának mások is nemesak ön, paksi buzgó levelezőnkől, ki minden héten berúkol és soha nem jön üres kézzel.

NYILTÉR.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a szüretidény alkalmával szükséges mindennemű veszély nélküli

szalon tűzijáték

ujdonságok kaphatók üzletben.

Vidéki megbízások az összeg megjelölésével gyorsan és pontosan esz- közöltetnek.

Sulczer Oszkár

fűszerkereskedése Szekszárdon,
a belvárosi templom átellenében.

1-3

WEYRAUCH

Padlófénymáz

szagtalan és gyorsan száradó.

Ezen szagtalan máz a szobapadlóra és minden mázolandó eszközre kitünő, vízmentes és gyors száradása miatt nagyon kedvelt.

A mázolás ideje alatt szárad.

A festéktartalma máz a padlónak bármily színét teljesen fedi, míg a tiszta máz, melynek festéktartalma nincsen, egyedül fényt a padlóknak adja.

Haszn. utasítás a festékes fénymázzal.

Kapható 1 kgr-ot tartalmazó üvegekben
K. 220. 3-3

Linoleum

1 kilogrammos dobozokban K. 160.

SALAMON TESTVÉREK

fűszer, csemege, tea, rum, cognac,
bor- és ásványvíz kereskedésében

Szekszárd, br. Augusz-féle ház.

Nak, Várong és Lápafő községek betétszerkesztő bizottsagától.

II. sz.

Biz. 1907.

Hirdetmény.

2-3

Nak, Várong és Lápafő község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. czikkekben előirt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1907. évi október 2. napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t. cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Tamásiban, 1907. évi aug. 27-én.

Kardos Herman,
s. tkönyvvezető.

Dávid Samu,
kir. albiró

A szekszardi m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

33019.

I. 1907.

Ujabb árlejtési hirdetmény.

Alulírott m. kir. pénzügyigazgatóságnál a 29440/I. 1907. szám alatt kiirt árlejtési hirdetmény kellő eredményre nem vezetvén, az 1908-1910. évekre szükségletű kemény hasáb tűzifa biztosítása céljából, a 29440/I. 1907. számú árlejtési hirdetményben közölt föltételek mellett, folyó év szeptember 16-ik napjára újabb árlejtési hirdetmény boesáttatik ki. A feltételek a kir. pénzügyigazgatóságnál tudhatók meg.

A fa szállítására vonatkozó és 100 korona bánatpénzzel felszerelt ajánlatok a jelzett nap déli 12 órájáig ezen hatóság főnökénél nyujtandók be.

Szekszárdon, 1907 szeptember hó 5-én.

Fink

kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

Hirdetmény.

Az alsónánai tejszövetkezet igazgatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alsónánai tejszövetkezet

folyó évi szeptember hó 22-én délután 2 órakor

1908. évi január hó 1-től kezdődőleg 3 egymás után következő évre bérbeadatik.

Felhivatnak a bérleni szándékozók, hogy írásbeli zárt ajánlataikat a tejszövetkezet igazgatóságához folyó évi szeptember hó 22. napjának déli 12 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Alsónánán, 1907 szeptember 2.

Az igazgatóság.

A szekszárdi országos vásár

1907 szeptember hó
16 és 17-én tartatik
meg.

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 12 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárúsítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi kőszén.

Felvágott kemény tüzifa,
elsőrendű legjobb minőségű szilfahasáb

10 kiló 34 fillér, métermázsánként 3 kor. 20 fill., továbbá mindennemű hasáb-, ugyiszintén dorong-tüzifa jutányos árban, saját telepemén, a vasúti indóházzal szemben kapható.

Bármilyen minőségű tüzifa
felfűrészelése ölenként 3 kor.

A eséplési idényre szükséges
tatai 5 kilós briquett szén
jutányos áron kapható.

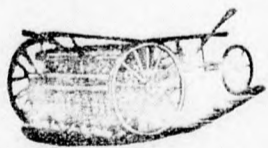
Kivánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tüzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 5-10

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,

borprés- és

szőlőzuzókban, 7-26

takaréktűzhelyekben.

Egy 4-es gőzcséplő garnitúra 1000 frt,
egy 2 ló erejű gőzmotor 300 frtért eladó.

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, acél, nickel **zsebórákat**, fali, inga, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugyancsak: **Schaffhausen Longines Omega, Tawannes Wath Ch. Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tejpipákat, szivar és cigarettaszípkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó mindennemű javítások, **átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.**

Schulz Gusztáv

8-52

órák és ékszerész.

Ideális arcz-eréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztítatlanság ellen.

Ára I korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor I kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 31-31

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószerszerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó-gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és koe-ira szerelve

Lé-sajtók, bogyó őrlők

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelek számára, gyümölcs-hámzó és vágó gépek

Szabad. önműködő, hordozható és szálítható

„SYPHONIA“ permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegvecs permetezésére

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődeje és gőzhámorai által

BÉCS, II 1, Taborstrasse 71.

Kitüntetve 590 arany, ezüst éremmel stb.

9-13

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontelárúsítók kerestének.

187

A Styria- és

Demokrata-kerékpárok

az elsők között is elsők. Két évi jótállás.

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból és felszerelési tárgyakkból, valamint a legjobb minőségű kerékpárgumókból nagy raktár.

Nagy javító-műhely. PUCH-motorkerékpárok.

Olcsó árak. Árjegyzék ingyen. Még mielőtt kerékpárt, vagy alkatrészt rendelne, ne mulassza el árjegyzékünket kérni.

Tolnamegye legnagyobb kerékpár és varrógép raktára.

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép, kerékpár nagyraktára és javító műhelye

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

11-11